

22.8.2024

Keskustan kumppanuuspöydän muistio

Aika Torstai 22.8. klo 16-20
 klo 15.30 lähtö Lahden satamasta, M/S Kymppi
 klo 16 kahvit ja kokous, Villa Siesta
 klo 18.30 sauna / luontopolku /makkaranpaisto (tavallinen ja vege)
 klo 20 paluu Lahteen, M/S Kymppi

Paikka Enonsaari

Läsnä

jäsenet

Jokinen Pirjo
Kyllinen Minna
~~Karjalainen Anne Maria~~
~~Koponen Markku~~
~~Heinola Erpe~~
Lindqvist Marko
~~Kaikkonen Miika~~
~~Kurki Saska~~
Heikkinen Hanna
Snåre Pekka
~~Myllärinen Arto~~
~~Lehtinen Eira~~
Savolainen Miska
Kirjavainen Päivi
Unkuri Jani

varajäsenet

~~Salomaa Marjukka~~
Leppäkorpi Jaana
Vihma Päivi
Ranne Katriina
~~Rusila Pekka~~
Tuominen Ulla
Duncker Outi
Tommola Niklas
Tinnilä Susanna
Hyvärinen Kari
Toimi Petri
Kostiainen Rita
Viljanen Timo
Sajalahti Silja
Vihelmaa Raine

Puheenjohtaja

Minna Kyllinen

22.8.2024

Sihteeri/koordinaattori

Sanna Virta

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.15.

2. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

3. Edellisen kokousmuistion hyväksyminen

Hyväksyttiin 6.6. kokousmuistio.

4. Lahden kaupungin lähidemokratiamallin arvioinnin tulokset ja muutosesitys kumppanuuspöytien toimintamallin rakenteisiin

Kumppanuuspöytien toimintaa arvioitiin kevään aikana eri menetelmin. Jäsenistölle toteutettiin itsearviointikysely 8.2.–6.3. sekä kumppanuuspöytien itsearviointityöpajat 7.2. ja 8.2. Kumppanuuspöydille on lähetetty itsearvioinnin koontiraportti sähköpostitse.

Lisäksi kokonaisarvioinnissa on huomioitu seuraavat aineistot:

- verkkokyselyn raportti (asukkaille, yhteisöille ja päättäjille) 19.2.–10.3.2024
- henkilöstökyselyn raportti 19.2.–10.3.2024
- avoimen kehittämistyöpajan aineisto (asukkaille) keskustan asukastilaisuudessa 17.4.2024
- kumppanuuspöytien itsearviointikyselyn raportti 6.2.–5.3.2023
- Lahden kaupungin osallisuustoiminnan arvioinnin tulokset, Rask Mikko 2023

22.8.2024

Kumppanuuspöytien kokonaisarvioinnin käsittely siirtyy hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan syyskuun kokoukseen. Toimintamalliin liittyvät muutosesitykset käsitellään syyskuun aikana kaupunginhallituksessa ja päätetään kaupunginvaltuustossa lokakuussa.

Koordinaattori esitteli kumppanuuspöydälle kokonaisarvioinnin tuloksia ja muutosesityksiä kokouksessa. Keskusteltiin kehittämisen kohteista ja muutosesityksistä. Esitys ja aineisto merkataan tiedoksi.

5. Hyvin Sanottu – keskustelufestivaalit

Hyvin Sanottu -keskustelufestivaalit järjestetään Lahdessa 27.9 - 28.9.2024. Lahden kaupunki on saanut mahdollisuuden järjestää kaksi luottamuksellista keskustelua keskustelufestivaaleissa Sibeliustalossa; **pe 27.9. klo 16.30–18.30 sekä la 28.9. klo 10.00–12.00**. Molempien keskusteluiden aiheena on *Suora asukasvaikuttaminen - onko sille aidosti tilaa*. Keskustelut käydään rakentavan keskustelumuodon, Erätaukokeskustelun säännöin. Keskustelemassa mukana on luottamushenkilöitä, kumppanuuspöydän jäseniä ja asukkaita. Lue lisää: [Hyvin sanottu -keskustelufestivaali järjestetään Lahdessa syyskuun lopussa - Erätauko \(eratauko.fi\)](#)

Kumppanuuspöytien jäsenten kiinnostusta ja halukkuutta keskustelijaksi selvitettiin kesäkuun kokouksessa. Keskustan pöydästä valittiin Pekka Snåre la 28.9. klo 10–12 keskusteluun. Jaana Leppäkorpi ilmoitti olevansa käytettävissä pe 27.9. klo 16.30–18.30 keskusteluun.

6. Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman luonnoksen kommentointi

Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman luonnos vuosille 2024–2033 on valmistunut nähtäville ja kommentoitavaksi. Suojelusuunnitelmassa on laajasti ajantasaista pohjavesitietoa, jonka perusteella on tehty riskiarviointi ja ehdotettu toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. **Kumppanuuspöytä voi kommentoida luonnosta pe 23.8. asti.**

Pohjaveden suojelun tavoitteena on turvata vedenhankinnalle tärkeät pohjavesivarannot, säilyttää niiden määrä ja estää pohjaveden laadun heikkeneminen. Pohjavesialueiden

22.8.2024

suojelusuunnitelmaa käytetään ohjeena muun muassa maankäytön suunnittelussa, viranomaisvalvonnassa ja lupakäsittelyssä. Suojelusuunnitelmamenettely on keskeinen työväline Suomen pohjavesien suojelussa.

Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitstyöstä on vastannut Ramboll Finland Oy. Suunnitelma on tehty yhteistyössä Lahden kaupungin, Lahti Aqua Oy:n, Hollolan kunnan, Hämeen ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kanssa.

Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitstyöhön on saatu avustusta Hämeen ELY-keskukselta. Suojelusuunnitelmaan voi tutustua verkko-osoitteessa: [Kommentoi Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman luonnosta - Lahti](#)

Keskustan kumppanuuspöytä käy asiasta keskustelua ja kokoaa jäsenistön kommentit lähetettäväksi kaupungin kirjaamoon ja valmistelijalle. Kokouksessa koottiin seuraavat kommentit:

- Suojelusuunnitelmasta tulisi löytyä maininta siitä, miten kaupunki tiedottaa asukkaita pohjavesialueeseen liittyen. Esim. autojen pesu muulla kuin vedellä on pohjavesialueella kielletty.
- Ylipäätään tietoisuuden lisääminen pohjavesialueella asumisesta nähtiin tärkeänä. Tiedottamisessa voisi hyödyntää mm. Aleksin näyttöjä ja laatia tiivis ja infomatiivinen ohje esim. Palvelutorilla ja tapahtumissa jaettavaksi.
- Kumppanuuspöydän omissa tilaisuuksissa voidaan muistuttaa asukkaita pohjavesialueen tärkeydestä.

7. Toimintarahan tilanne ja käyttö loppuvuodesta

Todetaan toimintarahan tilanne. Keskustellaan, miten rahat loppuvuodesta käytetään, mikäli rahaa on vielä synttäreiden jälkeen jäljellä. Toimintarahan käyttösuunnitelma ja vuosikello liitteenä.

22.8.2024

Keskustelussa nousi esiin, että toimintarahaa olisi hyvä käyttää yhteisöllisyyttä edistäviin tapahtumiin ja toimintaan. Todettiin myös, että mm. kulttuurilahjakorteilla voidaan lisätä asukkaiden hyvinvointia ja osallisuuden kokemusta.

Päätettiin, että varataan synttäreiden ”etkoihin” tai muuhun synttäriviikon tapahtumaan enintään 2000 euroa, Asunnottomien yössä jaettavaan tavaroihin /esiintyjään/tarjoiluun enintään 1000 euroa, joululahjoihin enintään 500 euroa. Lisäksi päätettiin varata vanhusten viikon tempaukseen (esim. ikäihmisten ulkoilutukseen) 500 euroa. Hanna Heikkinen edistää asiaa Mitä sinulle kuuluu? -verkoston kautta.

8. Työryhmän perustaminen Lahen synttäreitä varten

Lahen synttärit tulevat taas pe 1.11. Perustetaan erillinen työryhmä valmistelemaan tapahtumaa ja päättämään sen lopullisesta muodosta. Mielellään 2–3 hlöä / pöytä. Päätetään keskustan pöydän jäsenistä. Keskustan pöydästä työryhmään ilmoittautuivat Ulla Tuominen, Minna Kyllinen, Silja Sajalahti, Hanna Heikkinen. Pirjo Jokinen ilmoittautui mukaan tapahtumaan. Koordinaattori kutsuu työryhmän koolle syyskuun alussa.

9. Tuki ja kumppanuus

-

10. Saapuneet ja lähteneet asiakirjat

1. Lahden kumppanuuspöytien kannanotto asukas- ja lähidemokratiamallin säilyttämiseksi osana kaupungin demokratia- ja osallisuustyötä; lähetetty sähköpostitse 11.6.2024 kirjaamoon ja osoitettu hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnalle, kaupunginhallitukselle, kaupunginvaltuustolle
2. Kumppanuuspöytien talousarvioseminaarin aineisto; lähetetty sähköpostitse 27.6.2024 Lahden kaupungin talouspalveluille
3. Kommenttipyyntö Lahden pohjavesialueiden suojelusuunnitelman luonnoksesta vuosille 2024–2033 (3297/2024); saapunut sähköpostitse 12.7.2024

22.8.2024

4. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastaus: Viranomaisvalvonnan tehostaminen Lahden pohjavesialueilla ja veden muodostumisalueilla sekä jätevesikuormituksesta (HAMELY/589/2023), saapunut sähköpostitse 16.7.2024

Saapuneet lausuntopyynnöt:

1. Lahden kaupunki/ Liikenne- ja viherympäristösuunnittelu: Aleksanterinkadulla Siltapolun ja kauppakeskus Trion välisen suojatien liikennevalo-opasteet poistettiin huputtamalla kokeiluluontoisesti kesän 2024 ajaksi. Kokeilu alkoi 17.6 alkaneella viikolla ja sen on määrä edelleen jatkua syyskuun loppuun asti. Lokakuun aikana tehdään päätös, poistetaanko valo-ohjaus kokonaan suojatieltä. Kokeilun tavoitteena on ollut selvittää, miten liikennevalojen poistaminen vaikuttaisi liikkumisen sujuvuuteen. Pyydämme lausuntoanne ja huomioitanne kokeiluun liittyen **9.9.2024 mennessä**. Keskusteltiin aiheesta ja päätettiin antaa lausunto, jossa todetaan, että kokeilu on sujuvoittanut liikennettä ja ollut toimiva erityisesti jalankulkijan ja pyöräilijän näkökulmasta. On hyvä, että tämän tyyppisiä kevyitä kokeiluja tehdään ja että asukkailta kerätään niistä palautetta. Koordinaattori laatii lopullisen lausunnon ja lähettää sen nähtäväksi ja kommentoitavaksi kumppanuuspöydälle ennen lähettämistä eteenpäin.

11. Kumppanuuspöydän aloitteet ja esitykset

Kesäkuun kokouksessa päätettiin tehdä esitys Matkakeskuksen ja Malvan sekä Kylän portin ja Malvan välisistä opasteista / merkitystä reitistä huhtikuun Kerro Pois! -asukastilaisuuden palautteiden perusteella. Sovitaan erillinen teams-palaveri syyskuulle esityksen laatimista varten. Päätettiin pitää teams-palaveri keskiviikkona 18.9. Koordinaattori lähettää kutsun koko jäsenistölle. Pyritään laatimaan esitys lokakuun kokouksen mennessä.

12. Muut asiat

1. OmaLahti – digitaalinen osallisuuslusta pilotoidaan, käytössä syys-lokakuusta alkaen.

22.8.2024

2. Haasta tutut ja asukkaat mukaan kilometrikisaan oman alueesi joukkueeseen! Vielä ehtii. Valtakunnallinen kilometrikisa 2024 poljetaan 1.5.–30.9. [Etusivu | Kilometrikisa](#)
3. Vanhusten viikko 7.–11.10. Halutaanko järjestää jotain tempausta / tapahtumaa / toimintaa ikäihmisille?
4. Terveiset Lahen lavalla lauletaan -tapahtumista: Kaikissa tapahtumissa on ollut paikalla 200–350 laulajaa. Istumapaikat ovat loppuneet aina kesken. Verkossa liveä on seurannut yli 400 henkeä. Yhteensä YouTubessa pian 15 000 katselukertaa. Eniten seuraajia oli tangoillassa (yli 5000 katselukertaa). Eläkeliiton Lahden yhdistys kiittää kumppanuuspöytiä ja kukitti koordinaattorin viimeisessä tapahtumassa. Yleisö ja asukkaat toivovat jatkoa tapahtumille ensi vuonna ja kumppanuuspöytien tukea jatkossakin. Tapahtumat olleet piristysruiske ja tuoneet iloa arkeen. Videot ovat katsottavissa YouTubessa: <https://www.youtube.com/@liveLahti3338/streams>
5. Menneet tapahtumat
 - Tärskyt kaupunginjohtajan kanssa – koko perheen tapahtuma Salpausselän koululla ke 12.6. klo 17–19.
 - Koulutien turvaaminen Möysän, Lotilan ja Tiirismaan kouluilla to 8.8.
 - Älä ragee -tapahtuma oli ehdolla Vuoden keskustateoksi ja sai hienosti kolmanneksi eniten ääniä (8,4 % äänistä)! Vuoden keskustateko -palkinnon voitti Kärsimystienäytelmä.
 - Illallinen Lahden taivaan alla torilla la 17.8. klo 18–22.
6. Tulevat tilaisuudet ja tapahtumat
 - Lahden museot ja Luontoposiitivinen Lahti projekti järjestävät yhdessä kolme keskustelutilaisuutta historiallisella museolla. LuontoMuistamo-keskustelujen yläotsikkona on Vesijärvi osana Lahden ja Päijät-Hämeen luontoympäristöä ja sen muutoksia. Lahtelaisten kanssa halutaan ”keskustella luonnosta ja luontoon liittyvistä muutoksista ja siitä miltä ne tuntuvat, herätellä luontomuistia, pohtia kaupungin elinvoiman ja hyvinvoinnin syntymistä”. Kumppanuuspöydistä etsitään osallistujaa seuraaviin keskusteluihin:
 - Vesijärvi eilen, tänään ja huomenna tiistai 17.9. klo 17–19. Aiheesta on alustus ja nauhoite vuodelta 1980, missä Juha Keto kertoo Vesijärvestä.

22.8.2024

- Niemen kehittyvä alue ti 19.11. klo 17–19

13. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Päätettiin kokous klo 18.22. Seuraava kokous tiistaina 1.10.2024.

Liite

1. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastaus Lahden kumppanuuspöytien kannanottoon viranomaisvalvonnan tehostamisesta Lahden pohjavesialueilla ja veden muodostumisalueilla maansiirtotöiden, rakennusurakoiden, teiden ja rataverkon hankkeiden sekä käytön osalta.
2. Toimintarahan käyttösuunnitelma
3. Vuosikello

Minna Kyllinen
Puheenjohtaja

Sanna Virta
Sihteeri